

การออกแบบบรรจุภัณฑ์ด้านโลจิสติกส์ให้กับกลุ่มหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผา
เกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

The Logistics Packaging Design for Pottery Products Group in Ko Kred,
Nonthaburi Province

ณัฏพร ไชยเสนา

อาจารย์ประจำสาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์
โทร.095-998-9109, E-mail: naarre@rpu.c.th

Nattaporn Chaisena

Lecturer in Logistics, Administration Faculty, Rajapruk University

รับเข้า: 31 พฤษภาคม 2562 แก้ไข: 30 กรกฎาคม 2562 ตอบรับ: 9 ตุลาคม 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อออกแบบบรรจุภัณฑ์ด้านโลจิสติกส์ของผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาของกลุ่มหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาเกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี และเพื่อประเมินความพึงพอใจในบรรจุภัณฑ์ด้านโลจิสติกส์ที่ออกแบบขึ้นมาให้กับกลุ่มหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาเกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย คือ ผู้ประกอบอาชีพขายผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาเกาะเกร็ด ในกลุ่มหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผา จำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า การออกแบบบรรจุภัณฑ์ด้านโลจิสติกส์ด้านความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นด้วยกับรูปแบบของบรรจุภัณฑ์ด้านความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นแบบที่ 1 ($\bar{X} = 4.32$, $SD = 0.39$) รูปลักษณ์ของบรรจุภัณฑ์ด้านการปกป้องผลิตภัณฑ์และการบรรจุ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นด้วยกับรูปแบบของบรรจุภัณฑ์ด้านการปกป้องผลิตภัณฑ์และการบรรจุแบบที่ 1 เช่นกัน ($\bar{X} = 4.43$, $SD = 0.65$) รูปลักษณ์ของบรรจุภัณฑ์ด้านอำนวยความสะดวกและส่งเสริมการจัดจำหน่าย ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นด้วยกับรูปแบบของบรรจุภัณฑ์ด้านอำนวยความสะดวกและส่งเสริมการจัดจำหน่าย แบบที่ 1 เช่นกัน ($\bar{X} = 4.43$, $SD = 0.65$) และผลการประเมินความพึงพอใจต่อการออกแบบบรรจุภัณฑ์สำหรับผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผา ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่พึงพอใจมากที่สุดกับการออกแบบบรรจุภัณฑ์แบบที่ 1 จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 55 รองลงมาพึงพอใจกับการออกแบบบรรจุภัณฑ์แบบที่ 2 จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 30 พึงพอใจกับการออกแบบบรรจุภัณฑ์แบบที่ 3 จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 15

คำสำคัญ: บรรจุภัณฑ์ด้านโลจิสติกส์

Abstract

The research aimed to design the logistics packaging for pottery products group and to investigate the satisfaction of packaging for pottery products group in Ko Kred, Nonthaburi province. The samples were 20 people who sold pottery products in Ko Kred. The research instrument was a questionnaire. The statistics used to analyze the data were frequency, percentage, mean, and standard deviation. The results of the research found that:

The logistics packaging design in local identity was the most samples who agreed with the 1st model packaging ($\bar{X}$ = 4.32, SD = 0.39). The packaging design in product protection and packing was the most samples who agreed with the 1st model packaging too ($\bar{X}$ = 4.43, SD = 0.65). The packaging design in facility and sale promotion was the most samples who agreed with the 1st model packaging too ($\bar{X}$ = 4.43, SD = 0.65). The satisfaction of the participants to the packaging for pottery development revealed that 11 samples (55%) strongly satisfied with the 1st model, 6 samples (30%) satisfied with the 2nd model, and 3 samples (15%) satisfied with the 3rd model.

Keywords: logistics packaging

บทนำ

ปัจจุบันสินค้าและผลิตภัณฑ์โอท็อปถือเป็นธุรกิจที่สร้างรายได้จำนวนมากให้กับประเทศไทย จึงทำให้รัฐบาลและทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งผลักดันให้ผู้ประกอบการโอท็อปและเอสเอ็มอีได้เห็นถึงช่องทางในการพัฒนาระดับสินค้าให้มีคุณภาพ และอรรถประโยชน์ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค โดยการใช้จุดแข็งของชุมชนทางด้านวัฒนธรรม วิถีชีวิตและภูมิปัญญา เพื่อเชื่อมโยงสู่ภาคการผลิตและบริการในการสร้างสัญลักษณ์และขยายโอกาสทางการตลาด รวมถึงเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจในระดับภูมิภาคเพิ่มรายได้แก่ชุมชน ส่งเสริมการอนุรักษ์และสืบสานภูมิปัญญาไทยให้เป็นที่รู้จักกว้างขวางมากยิ่งขึ้น เนื่องจากสินค้าโอท็อปเป็นสินค้าที่มีเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่น มีความโดดเด่นแตกต่างกันไป การพัฒนาคุณภาพการผลิตให้ได้มาตรฐานจึงต้องมีการวางแผน และกำหนดกลยุทธ์การตลาดในการขยายโอกาสทางธุรกิจให้กับสินค้าโอท็อป (MGR Online, 2558: ออนไลน์)

เกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี เป็นสถานที่ท่องเที่ยวหนึ่งที่มีชื่อเสียงโด่งดังในเรื่องของเครื่องปั้นดินเผา ทั้งเป็นเอกลักษณ์ของชุมชน เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่งดงาม เป็นแหล่งจำหน่ายสินค้าประเภทเครื่องปั้นดินเผาให้กับนักท่องเที่ยวอย่างแพร่หลาย ซึ่งปัญหาที่พบ คือ เครื่องปั้นดินเผาทำมา

จากดินนำมาเผาเป็นสีน้ำตาลหรือสีแดงไม่เคลือบผิวทำให้มันมีลักษณะที่เปราะบาง แตกหักเสียหายง่าย ในการที่นักท่องเที่ยวจะซื้อกลับบ้านหรือขนกลับ รวมถึงปัญหาทางด้านการขนส่งต่าง ๆ ด้วย

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการออกแบบบรรจุภัณฑ์ทางด้าน โลจิสติกส์ให้กับสินค้าประเภทเครื่องปั้นดินเผา เกาะเกร็ดจังหวัดนนทบุรี ให้มีคุณภาพและตอบสนอง ความต้องการของผู้บริโภค และศึกษาแนวทางใหม่ ๆ เพื่อให้ตรงต่อความพึงพอใจและความต้องการ ของนักท่องเที่ยว สอดคล้องกับต้นทุนของผู้จำหน่าย ความปลอดภัย ความสะดวกในการขนส่งรวมทั้ง เปลี่ยนรูปแบบบรรจุภัณฑ์ให้มีความน่าสนใจ รวมถึงการสร้างจุดเด่นให้ผลิตภัณฑ์มีความน่าเชื่อถือ ด้วยแนวความคิดแปลกใหม่ ที่ช่วยทำให้ลูกค้าเกิดความสนใจในผลิตภัณฑ์นั้น ๆ อีกด้วย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อออกแบบบรรจุภัณฑ์ด้านโลจิสติกส์ของผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาของกลุ่มหัตถกรรม เครื่องปั้นดินเผาเกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
2. เพื่อประเมินความพึงพอใจในบรรจุภัณฑ์ด้านโลจิสติกส์ที่ออกแบบขึ้นมาให้กับกลุ่ม หัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาเกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

แนวคิดและทฤษฎี ที่นำมาใช้อ้างอิงการออกแบบบรรจุภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์ด้านโลจิสติกส์ ประวัติความเป็นมาผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น OTOP เครื่องปั้นดินเผาเกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ได้นำมาศึกษาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย งานวิจัยของ ตรุณี มูเก็ม (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปลักษณ์บรรจุภัณฑ์น้ำพริกกุ้งเสียบ กลุ่มแม่น้ำเกษตรกรบ้านปริง จังหวัดพังงา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและพัฒนาต้นแบบบรรจุภัณฑ์ น้ำพริกกุ้งเสียบของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านปริง และประเมินการออกแบบบรรจุภัณฑ์ด้านการ เลือกใช้รูปลักษณ์บรรจุภัณฑ์ด้านกราฟฟิก และประสิทธิภาพของบรรจุภัณฑ์ กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วยกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร บ้านปริงจำนวน 22 คน และนักพัฒนาชุมชนองค์การบริหารส่วน ตำบลบ้านปริง จำนวน 2 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม นำมาวิเคราะห์ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน รายงานข้อมูล 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ผลการประเมินด้านรูปลักษณ์ บรรจุภัณฑ์ และการออกแบบกราฟฟิก ระยะที่ 2 ผลการประเมินประสิทธิภาพบรรจุภัณฑ์ ผลการวิจัย พบว่า ระยะที่ 1 พบว่า ด้านรูปลักษณ์บรรจุภัณฑ์เลือกใช้แบบที่ 1 รูปทรงสี่เหลี่ยม ขนาด 6 ออนซ์ ฝาดำ การออกแบบกราฟฟิกบรรจุภัณฑ์เลือกรูปแบบที่ 3 และให้ออกแบบกราฟฟิกฝาเกลียวล็อก 3 รูปแบบเพิ่มเติม ซึ่งเดิมใช้รูปลักษณ์บรรจุภัณฑ์เป็นพลาสติกแบบทรงเตี้ย ขนาด 4 ออนซ์ และผลการ ประเมินประสิทธิภาพบรรจุภัณฑ์ ระยะที่ 2 ด้านการบรรจุและปกป้องสินค้า พบว่า บรรจุภัณฑ์ สามารถป้องกันการสัมผัสกับน้ำหรือความชื้นได้ และประสิทธิภาพด้านการอำนวยความสะดวกและ การส่งเสริมการจัดจำหน่าย เลือกรูปแบบที่ 2 ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับในการใช้ภาพที่มีความสวยงาม และข้อมูลสอดคล้องกับภาพลักษณ์สินค้า และงานวิจัยของ เพียงพิศ ชะโกทอง (2552) ได้ทำการ

วิจัยเรื่อง การออกแบบบรรจุภัณฑ์หั่วโชน กลุ่มกันเพ็ชรบ้านละคร ตำบลหนองโพ อำเภอตากลี จังหวัด นครสวรรค์ โดยการพัฒนาแบบของบรรจุภัณฑ์ เพื่อแสดงถึงความเป็นเอกลักษณ์ โดยมีวัตถุประสงค์ ในการทำวิจัยเพื่อศึกษาศักยภาพพื้นฐานท้องถิ่น และออกแบบบรรจุภัณฑ์หั่วโชนกลุ่มกันเพ็ชรบ้าน ละครที่แสดงถึงความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะไทย และเป็นการสร้างคุณค่าเพิ่ม และคุ้มครองสินค้า ในการศึกษาบริบทชุมชนจากการลงพื้นที่ สอบถามและสัมภาษณ์ ประวัติแล้วจัดบันทึกลง บนสมุด และทำการถ่ายรูป เพื่อเป็นข้อมูลในการรวบรวมปัญหา และศึกษาบรรจุภัณฑ์ที่มีอยู่ในท้องตลาด เพื่อ นำมาเป็นแนวทางในการออกแบบ แล้วนำผลที่ได้นำมาวิเคราะห์เพื่อการออกแบบโครงสร้าง และ ออกแบบลวดลายกราฟิก จากนั้นได้ทำแบบสอบถามเพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบ และแก้ไขจน เป็นที่พึงพอใจของผู้ผลิต และผู้บริโภคสินค้ามี ผลการวิจัยจากแบบสอบถามการออกแบบบรรจุภัณฑ์ หั่วโชน พบว่า มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับความพึงพอใจดี ($\bar{X} = 4.20$) โดยมีความคิดเห็นในข้อ ด้าน ความสวยงาม ในภาพรวมมีระดับความคิดเห็นดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อคำถามโดยเรียงค่าเฉลี่ย สูงสุด ลวดลายที่ใช้ในการตกแต่งสื่อถึงวัฒนธรรม ความเป็นไทยรองลงมา คือ ความอ่อนช้อยใน ชิ้นงาน การจัดวางองค์ประกอบ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด สีที่ใช้ในการออกแบบ ด้านองค์ประกอบใน การจัดวางรูปแบบ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อคำถามโดย เรียงค่าเฉลี่ยสูงสุด การจัดวางรูปแบบของ ลวดลาย ด้านความทนทาน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อคำถาม โดยเรียงค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ บรรจุภัณฑ์ สามารถรับน้ำหนักของผลิตภัณฑ์ได้ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความสะดวกในการขนย้าย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ (Independent Variables)

การออกแบบบรรจุภัณฑ์ทางด้านโลจิสติกส์
การเลือกใช้บรรจุภัณฑ์ทางด้านโลจิสติกส์
สินค้าเครื่องปั้นดินเผาประเภทหม้อน้ำลาย
วิจิตร

ตัวแปรตาม (Dependent Variables)

ความคิดเห็นต่อต้นแบบบรรจุภัณฑ์
ทางด้านโลจิสติกส์ของกลุ่มหัตถกรรม
เครื่องปั้นดินเผาเกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
รูปแบบบรรจุภัณฑ์ด้านโลจิสติกส์ 3 แบบ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพต้นแบบ
บรรจุภัณฑ์ทางด้านโลจิสติกส์ของกลุ่ม
หัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาเกาะเกร็ด จังหวัด
นนทบุรี

1. ด้านการปกป้องผลิตภัณฑ์และการบรรจุ
2. ด้านการอำนวยความสะดวกและการส่งเสริมการจัดจำหน่าย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรกลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้ที่ประกอบอาชีพขายผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาเกาะเกร็ด ในกลุ่มหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผา หมู่ที่ 1 ตำบลเกาะเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
2. กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ที่ประกอบอาชีพขายผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาเกาะเกร็ด ในกลุ่มหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผา หมู่ที่ 1 ตำบลเกาะเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ซึ่งสมาชิกในกลุ่มมีจำนวน 20 คน ซึ่งประกอบด้วย ประธานกลุ่มกลุ่มหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผา จำนวน 1 คน และชาวบ้านหรือสมาชิกในกลุ่มจำนวน 19 คน โดยผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

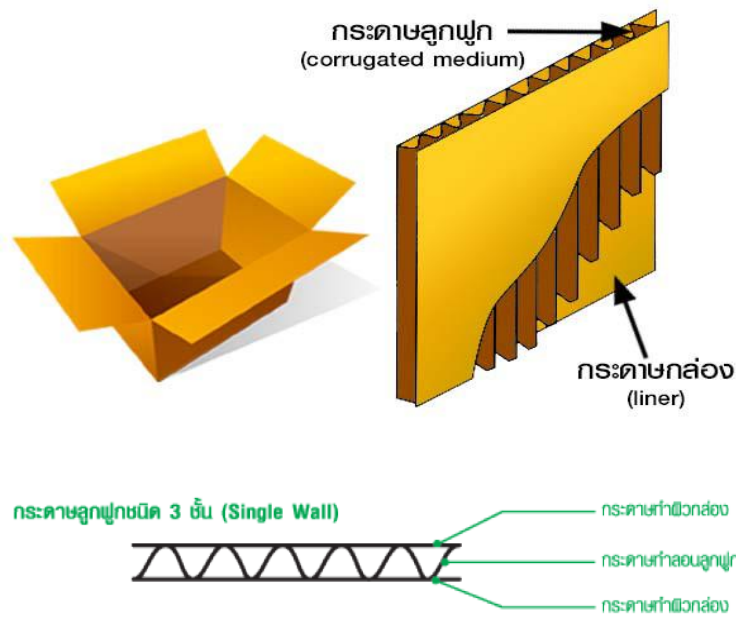
ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลโดยได้พัฒนาข้อคำถามจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องและนำมาประยุกต์ใช้ในงานวิจัยนี้

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

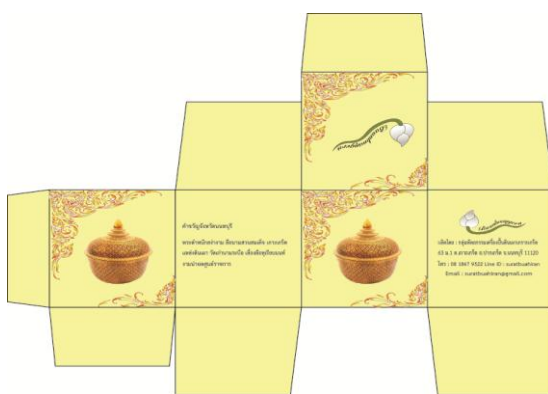
ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลตามระยะเวลาของกรอบดำเนินการวิจัย ดังนี้

การออกแบบบรรจุภัณฑ์ ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดย

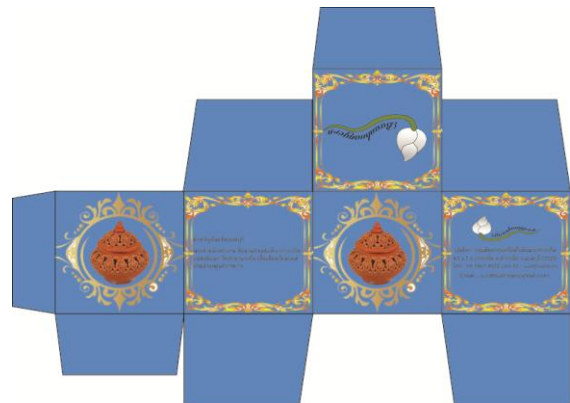
1. การศึกษาข้อมูลทุติยภูมิเกี่ยวกับแนวคิดและทฤษฎี ได้แก่ หลักการออกแบบบรรจุภัณฑ์องค์ประกอบการออกแบบบรรจุภัณฑ์ทางด้านโลจิสติกส์
2. สรุปแนวคิดและทฤษฎีเพื่อนำมาใช้ในการออกแบบบรรจุภัณฑ์ด้านโลจิสติกส์สำหรับผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาประเภทหม้อน้ำลายจิตร
3. ออกแบบบรรจุภัณฑ์ด้านโลจิสติกส์สำหรับผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาประเภทหม้อน้ำลายจิตร ทั้ง 3 แบบ แล้วนำไปประเมินโดยสมาชิกภายในกลุ่มหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาเกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ ทั้ง 3 แบบให้มีความแตกต่างกันเพื่อเสนอเป็นทางเลือกให้กับกลุ่มหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาเกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ซึ่งทั้งสามแบบจะใช้กระดาษลูกฟูก (Corrugated Fiberboard Box) ชนิด 3 ชั้น (Single Wall) ประกอบไปด้วยกระดาษแผ่นเรียบ 2 แผ่น ประกบกับลอนลูกฟูก 1 แผ่น โดยลอนลูกฟูก จะอยู่ตรงกลางระหว่าง กระดาษแผ่นเรียบทั้ง 2 แผ่น มักใช้กับสินค้าที่มีน้ำหนักปานกลางซึ่งจะใช้ในการบรรจุเครื่องปั้นดินเผาขนาดปานกลางไม่ใหญ่มากและน้ำหนักปานกลางตามภาพที่ 2 – ภาพที่ 5

ภาพที่ 2 กระดาดลูกฟูกชนิด 3 ชั้น (Single Wall)

ภาพที่ 3 รูปแบบบรรจุภัณฑ์แบบที่ 1

ภาพที่ 4 รูปแบบบรรจุภัณฑ์แบบที่ 2

ภาพที่ 5 รูปแบบบรรจุภัณฑ์ด้านโลจิสติกส์แบบที่ 3

4. ผู้วิจัยนำต้นแบบให้สมาชิกภายในกลุ่มหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาตัดสินใจเลือกรูปแบบบรรจุภัณฑ์ ทั้ง 3 แบบ ซึ่งสมาชิกส่วนใหญ่ตัดสินใจเลือกรูปแบบที่ 1 และเสนอแนะให้ทางผู้วิจัยจัดทำโรงพิมพ์เพื่อพิมพ์บรรจุภัณฑ์ไว้สำหรับใช้งานได้จริง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติสำหรับการวิจัย เพื่อนำเสนอข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติสำหรับการวิจัย โดยใช้สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

การรายงานข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ใช้สถิติการแจกแจงความถี่ (frequency) ร้อยละ (percentage)

การรายงานข้อมูลการออกแบบบรรจุภัณฑ์ด้านโลจิสติกส์สำหรับผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาประเภทหม้อน้ำลายวิจิตร ได้แก่ ด้านการปกป้องผลิตภัณฑ์และการบรรจุ และด้านการอำนวยความสะดวกและการส่งเสริมการจัดจำหน่าย สำหรับผู้จำหน่ายและนักท่องเที่ยว ใช้สถิติการคำนวณหาค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยประเมินระดับจากค่าเฉลี่ย

ผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 70 รองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 30 มีอายุระหว่าง 20 - 30 ปี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 45 รองลงมามีอายุ 41 - 50 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 20 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 55 รองลงมามีรายได้ 10,001 - 15,000 บาท จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 20 และมีรายได้ 15,001 - 20,000 บาท จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 20 สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 60 รองลงมาสำเร็จการศึกษต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 40 ส่วนใหญ่เป็นสมาชิกในกลุ่มหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาเกาะเกร็ด จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 80 รองลงมาเป็นกรรมกรกลุ่มจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 15 และเป็นประธานกลุ่ม จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 5

ข้อมูลด้านการออกแบบบรรจุภัณฑ์ด้านโลจิสติกส์

รูปลักษณะของบรรจุภัณฑ์ด้านความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นด้วยกับรูปแบบของบรรจุภัณฑ์ด้านความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นแบบที่ 1 ($\bar{X} = 4.32$, $SD = 0.39$) รองลงมา ได้แก่ รูปแบบของบรรจุภัณฑ์ด้านความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นแบบที่ 2 ($\bar{X} = 4.20$, $SD = 0.44$) และรูปแบบของบรรจุภัณฑ์ด้านความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นแบบที่ 3 ($\bar{X} = 4.40$, $SD = 0.52$)

รูปลักษณะของบรรจุกฎเกณฑ์ด้านการปกป้องผลิตภัณฑ์และการบรรจุ

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นด้วยกับรูปแบบของบรรจุกฎเกณฑ์ด้านการปกป้องผลิตภัณฑ์และการบรรจุ แบบที่ 1 ($\bar{X} = 4.43$, $SD = 0.65$) รองลงมา ได้แก่ รูปแบบของบรรจุกฎเกณฑ์ด้านการปกป้องผลิตภัณฑ์และการบรรจุ แบบที่ 2 ($\bar{X} = 4.23$, $SD = 0.53$) และรูปแบบของบรรจุกฎเกณฑ์ด้านการปกป้องผลิตภัณฑ์และการบรรจุ แบบที่ 3 ($\bar{X} = 4.20$, $SD = 0.48$)

รูปลักษณะของบรรจุกฎเกณฑ์ด้านอำนวยความสะดวกและส่งเสริมการจัดจำหน่าย

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นด้วยกับรูปแบบของบรรจุกฎเกณฑ์ด้านอำนวยความสะดวกและส่งเสริมการจัดจำหน่าย แบบที่ 1 ($\bar{X} = 4.43$, $SD = 0.65$) รองลงมา ได้แก่ รูปแบบของบรรจุกฎเกณฑ์ด้านอำนวยความสะดวกและส่งเสริมการจัดจำหน่ายแบบที่ 2 ($\bar{X} = 4.21$, $SD = 0.57$) และรูปแบบของบรรจุกฎเกณฑ์ด้านอำนวยความสะดวกและส่งเสริมการจัดจำหน่ายแบบที่ 3 ($\bar{X} = 4.11$, $SD = 0.55$)

ผลการประเมินการออกแบบบรรจุกฎเกณฑ์สำหรับผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผา ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นด้วยมากที่สุดกับการออกแบบบรรจุกฎเกณฑ์แบบที่ 1 ตามลำดับ ดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการประเมินการออกแบบบรรจุกฎเกณฑ์สำหรับผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผา

รูปแบบบรรจุกฎเกณฑ์	จำนวน	ร้อยละ
บรรจุกฎเกณฑ์รูปแบบที่ 1	11	55.00
บรรจุกฎเกณฑ์รูปแบบที่ 2	6	30.00
บรรจุกฎเกณฑ์รูปแบบที่ 3	3	15.00
รวม	20	100.00

จากตารางที่ 1 ผลการประเมินการออกแบบบรรจุกฎเกณฑ์สำหรับผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผา ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นด้วยมากที่สุดกับการออกแบบบรรจุกฎเกณฑ์แบบที่ 1 จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 55 รองลงมา เห็นด้วยกับการออกแบบบรรจุกฎเกณฑ์แบบที่ 2 จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 30 เห็นด้วยกับการออกแบบบรรจุกฎเกณฑ์แบบที่ 3 จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 15 ตามลำดับ

อภิปรายผล

ผู้วิจัยนำเสนอการอภิปรายตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. เพื่อออกแบบบรรจุกฎเกณฑ์ด้านโลจิสติกส์ของผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาของกลุ่มหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาเกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

1.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการออกแบบบรรจุกฎเกณฑ์ด้านโลจิสติกส์ของผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาของกลุ่มหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาเกาะเกร็ด ผลการวิจัย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นด้วยกับรูปลักษณะของบรรจุกฎเกณฑ์ด้านความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นแบบที่ 1 ได้แก่

รูปแบบบรรจุภัณฑ์สะท้อนถึงความเป็นเอกลักษณ์ท้องถิ่น รูปแบบบรรจุภัณฑ์มีคำขวัญประจำจังหวัด และรูปแบบบรรจุภัณฑ์มีตราสัญลักษณ์ของจังหวัด ทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญพิศ ชะโกทอง (2552) ได้ทำการศึกษาการออกแบบบรรจุภัณฑ์หัวโชน กลุ่มกันเพ็ชรบ้านละคร ตำบลหนองโพ อำเภอตาคลี จังหวัดนครสวรรค์ โดยการพัฒนารูปแบบของบรรจุภัณฑ์เพื่อแสดงถึงความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะไทยและเป็นการสร้างคุณค่าเพิ่มและคุ้มครองสินค้าในการศึกษาบริบทชุมชนจากการลงพื้นที่สอบถามและสัมภาษณ์ชาวบ้านเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการออกแบบบรรจุภัณฑ์

1.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการออกแบบบรรจุภัณฑ์ด้านโลจิสติกส์ของผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาของกลุ่มหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผากะเหรี่ยง ผลการวิจัย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เห็นด้วยกับรูปลักษณะของบรรจุภัณฑ์ด้านการปกป้องผลิตภัณฑ์และการบรรจุแบบที่ 1 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นด้วยทุกประเด็นคำถาม ได้แก่ มีเอกลักษณ์เหมาะสมสำหรับผลิตภัณฑ์ สามารถจัดวางได้เหมาะสมกับชั้นวางสินค้า บรรจุภัณฑ์มีหลายขนาดเพื่อให้ใช้งานกับตัวผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาที่มีหลายขนาด รูปแบบและโครงสร้างจับถือได้สะดวก ป้องกันการกระแทกและแตกหักเสียหาย ทำจากวัสดุที่เหมาะสมต่อการเก็บรักษาและปกป้องผลิตภัณฑ์ มีขนาดที่พอเหมาะง่ายในการจัดเก็บและเคลื่อนย้าย ทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภูษิต คำชมพู และคณะ (2550) ที่ศึกษาการวิจัยเรื่องการออกแบบบรรจุภัณฑ์ชุดสุขุมนไพรในแนวทางการส่งเสริมการจำหน่ายกลุ่มตลาดน้ำบางปะมง โดยการพัฒนาให้มีลวดลายรูปแบบ สี สัน และขนาดที่สามารถจัดจำหน่ายได้ตามวัตถุประสงค์เป็นอย่างดี

1.3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการออกแบบบรรจุภัณฑ์ด้านโลจิสติกส์ของผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาของกลุ่มหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผากะเหรี่ยง ผลการวิจัย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เห็นด้วยกับรูปลักษณะของบรรจุภัณฑ์ด้านอำนวยความสะดวกและส่งเสริมการจัดจำหน่ายแบบที่ 1 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นด้วยทุกประเด็นคำถาม ได้แก่ ออกแบบให้งานมีพื้นผิวเรียบง่ายถือถึงระดับของผลิตภัณฑ์ เปิด - ปิดได้สะดวกง่ายต่อการใช้งาน รูปแบบหรือรูปทรงที่สวยงามโดดเด่นเหมาะสมสำหรับมอบเป็นของขวัญของที่ระลึก ตัวอักษรตราสินค้าอ่านง่าย เข้าใจง่าย ลายเส้นสื่อถึงอารมณ์หรือบุคลิกของตราสินค้าอย่างเหมาะสม รูปทรงและรูปร่างของภาพเหมาะสมกับบรรจุภัณฑ์ สีสามารถดึงดูดใจได้ทันทีเมื่อพบเห็น โทนสีมีความเหมาะสมกับบรรจุภัณฑ์ สัญลักษณ์ตราสินค้ามีความโดดเด่นและมีเอกลักษณ์บ่งบอกถึงผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผา ทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภูษิต คำชมพู และคณะ (2550) เช่นกัน โดยการพัฒนาให้มีลวดลายรูปแบบ สี สัน และขนาดที่สามารถจัดจำหน่ายได้ตามวัตถุประสงค์เป็นอย่างดี

2. เพื่อประเมินความพึงพอใจในบรรจุภัณฑ์ด้านโลจิสติกส์ที่ออกแบบขึ้นของกลุ่มหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผากะเหรี่ยง จังหวัดนนทบุรี

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นด้วยมากที่สุดกับการออกแบบบรรจุภัณฑ์แบบที่ 1 เนื่องจากมีลวดลาย สี สีสันที่สวยงาม ความแข็งแรงคงทนและความสะดวกในการใช้งาน ซึ่งกลุ่มอาจเห็นว่าบรรจุภัณฑ์แบบที่ 1 มีสี สีสันที่สวยงาม มีลวดลายที่แสดงถึงเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นและด้วยกระดาษที่นำมาใช้สามารถรับน้ำหนักและสามารถนำไปใช้งานได้จริง จึงมีความพึงพอใจมากสำหรับการออกแบบบรรจุภัณฑ์แบบที่ 1

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

งานวิจัยที่จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาต้นแบบบรรจุภัณฑ์ด้านโลจิสติกส์ที่พัฒนาขึ้นของกลุ่มหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาเกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ไปใช้ในการผลิตบรรจุภัณฑ์มาเพื่อจำหน่ายให้กับนักท่องเที่ยว

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ทางกลุ่มหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาเกร็ด เสนอว่าอยากให้ทางผู้วิจัยได้ติดต่อผู้ประกอบการให้บริการจัดทำบรรจุภัณฑ์หรือโรงงานที่รับทำบรรจุภัณฑ์โดยทางผู้ประกอบการขายผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาหาผู้ประกอบการในการสั่งผลิตค่อนข้างยาก ที่สามารถติดต่อได้มักจะมีค่าใช้จ่ายสูง

เอกสารอ้างอิง

- ดรุณี มุแก้ม. (2560). การพัฒนารูปแบบบรรจุภัณฑ์น้ำพริกกุ้งเสียบ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านปริง จังหวัดพังงา. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์, 3(2) (มิถุนายน – กันยายน 2560): 69 - 79 ค้นเมื่อวันที่ 25 เมษายน 2562, จาก <https://www.tci-thaijo.org/index.php/rpu/issue/view/9601>
- เพียงพิศ ชะโกทอง. (2552). การออกแบบบรรจุภัณฑ์หั่วโชน กลุ่มกันเพ็ชรบ้านละคร ตำบลหนองโพ อำเภอตากลี จังหวัดนครสวรรค์. คณะเทคโนโลยีการเกษตรและเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ภูษิต คำชมพู และคณะ. (2550). การออกแบบบรรจุภัณฑ์ชุดสมุนไพรในแนวทางการส่งเสริมการจำหน่าย กลุ่มตลาดน้ำบางละมุง หมู่ 5 ตำบลบางละมุง อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์. คณะเทคโนโลยีการเกษตรและเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- Chagothong, P. (2009). Khon Mask Packaging Design in Kan Phet Banlakorn Group Nong Pho Sub-district, Takhli District, Nakhon Sawan Province. Faculty of Agricultural and Industrial Technology. Nakhon Sawan Rajabhat University. (in Thai)

- Kamchompoo, P. et al. (2007). **The Herbal Soap Set Packaging Design for sell promotion Bang Lamung Water Float Market Group, Moo 5, Bang Lamung Sub-district, Khrokephra District, Nakhorn Sawan Province.** Faculty of Agricultural and Industrial Technology. Nakhon Sawan Rajabhat University. (in Thai)
- MGR Online. (2015). Open the 3 most popular OTOP groups in the market. Searched on 12th December 2018, from <https://mgronline.com/smes/detail/9580000035733> (in Thai)
- MGR Online. (2558). **เปิดโผ 3 กลุ่ม OTOP สุดฮิตในท้องตลาด.** ค้นเมื่อวันที่ 12 ธันวาคม 2561, จาก <https://mgronline.com/smes/detail/9580000035733>
- Mukem, D. (2017). *Development of the Product Configuration of Dried Shrimp Paste Packaging in Baan Pring, Phangnga Province.* **Journal of Humanities and Social Sciences Rajapruk University**, 3(2) (June – September 2017): 69-79. Retrieved on 25th April 2019, from <https://www.tci-thaijo.org/index.php/rpu/issue/view/9601> (in Thai)